

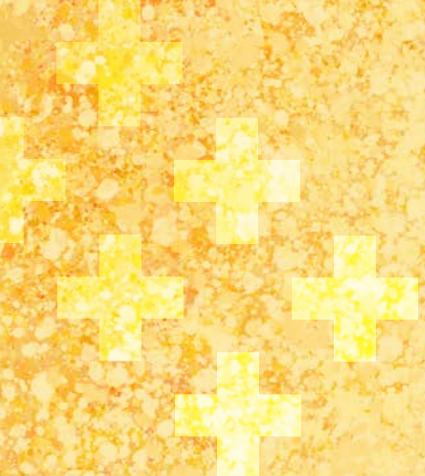
1959

AMSTERDAMSE
CANTORIJ 2019
LUSTRUMJAAR

MID ZOMER FEEST

AMSTERDAMSE CANTORIJ
ONDER LEIDING VAN
FELIX VAN DEN HOMBERGH
MET MEDEWERKING VAN
KRISTINA KUPRYTĖ-KANKLĖS

TORMIS
RAUTAVAARA
WIKANDER
MASKATS
PLAKIDIS
DELIUS

AMSTERDAMSE CANTORIJ
ONDER LEIDING VAN
FELIX VAN DEN HOMBERGH

MIDZOMERFEEST

22 JUNI 2019
AMSTERDAM
20:15^u AMSTELKERK
AMSTELVELD 10

23 JUNI 2019
ABCOUDE
15:15^u DORPSKERK
KERKPLEIN 45

Frederick Delius Midsummer Song (1908)
Two Songs to be Sung of a Summer
Night on the Water (1917)

Einojuhani Rautavaara Sommarnatten (1975)

Nils-Erik Fougstedt Sommarsvit (1942)

David Wikander Kung Liljekonvalje (1924)

Intermezzo **Kristina Kuprytė**

Pēteris Plakidis Vasaras vidus dziesmiņa (1984)

Arturs Maskats Uit Concert voor koor (2016):
Interlūdija
Zāļu vakars

Volksliederen Joninių sutartinės:
Kupolyjite
Kukal rože ratilio

Veljo Tormis Jaanilaulud (1967)

FELIX VAN DEN HOMBERGH

Dirigent Felix van den Hombergh (1966) groeide op met musiceren: viool, piano en zingen in het koor van de kathedraal van Haarlem. Op het conservatorium studeerde hij fagot bij Johan Steinmann in Den Haag en koordirectie bij Barend Schuurman in Rotterdam. Zijn huidige werkzaamheden omvatten, naast de Amsterdamse Cantorij, het kamerkoor Douce Memoire in Haarlem, Coro Encanto en Koor FeniX in Amsterdam en het, door hemzelf opgerichte, Haarlemse Projectkoor 023. Verder dirigeert hij op projectbasis diverse gezelschappen, zoals Vocaal Ensemble TIEN. Ook is hij zelf als zanger actief in het ensemble QYtet, dat zich vooral richt op oude muziek en traditionele polyfonie. Het repertoire van Felix strekt zich uit van de vroege renaissance tot hedendaagse composities en van de grote bekende werken – zoals de passies van Bach, de *Mariavespers* van Monteverdi en het *Requiem* van Mozart – tot de minder gangbare stukken. Hij heeft daarbij een grote interesse voor repertoire uit streken zoals Georgië, Armenië en Litouwen. In dit programma zingt de Cantorij bijvoorbeeld muziek uit Estland, Letland, Litouwen en Zweden. Naast zijn werk als dirigent schrijft Felix van den Hombergh ook composities voor koor en instrumentale begeleiding.

Foto: Rein Steeman

Foto: Sandra Scedrina

KRISTINA KUPRYTĖ

Kristina heeft een master's degree van de gerenommeerde Lithuanian Academy of Music and Theatre in Vilnius. Zij won enkele prestigieuze concoursen en oogstte lof en erkenning zowel in Litouwen als daarbuiten. Kristina's drijfveer is om de kanklės meer bekendheid te geven en de vele mogelijkheden van dit instrument te laten horen. Naast standaardwerken uit de Litouwse volksmuziek speelt zij – als eerste in Litouwen – daarom ook klassieke muziek op de kanklės, van zowel oosterse als westerse componisten. Kristina heeft opgetreden met symfonieorkesten in Litouwen en in de VS, zoals het symfonieorkest van de Nebraska University. Solo-optredens gaf ze in de Baltische staten, Nederland, België, Finland, Italië, Spanje, Engeland, Rusland, Griekenland en de VS. Kristina Kuprytė heeft twee albums opgenomen en is regelmatig te gast bij tv- en radio-uitzendingen.

AMSTERDAMSE CANTORIJ

De Amsterdamse Cantorij is opgericht in 1959 door de Amsterdamse dirigent en klavecijnist Louis Mol, en stond vervolgens onder leiding van Barend Schuurman en Frank Hameleers. Sinds 2002 is Felix van den Hombergh de dirigent. Het koor kiest voor een gevarieerd repertoire, waarbij werken uit alle stijlperiodes aan bod komen: oude muziek, maar ook romantische en hedendaagse muziek. De Amsterdamse Cantorij streeft daarnaast naar variatie in de producties: a-capellaconcerten worden afgewisseld met grotere producties met medewerking van professionele instrumentalisten en solisten. De Amsterdamse Cantorij brengt in principe elk seizoen drie programma's uit. Dit jaar viert de Cantorij haar zestigjarig bestaan met drie zeer uiteenlopende concerten. Meer informatie vindt u achter in dit boekje.

Sopranen

Marijke Beversluis*, Marijke Dams, Pauline de Die, Sarie van 't Hof, Fleur Jurgens*, Agnes van Koert, Renate Meijer, Marijke Tros*, Tineke Verheus

Alten

Simone Aarendonk, Adrienne van den Bogaard, Hilda Houtkoop, Madelon Kerkhoven*, Julia Ose, Geraldine Raap, Margriet Rienks*

Tenoren

Ton Bakker, Pete Boonstra*, Bram Coops, Mark van Duijn, Jan Erik Krieken, Edwin Oudemans*

Bassen

Rob Beck, Maarten Boelsma, Marten Hoogenhout, Luc Klaphake, Gijs Klunder, Niek van Noppen, Rein Steeman, Bas van Wingerden

* solo's

TOELICHTING

Interview met dirigent Felix van den Hombergh

– door Renate Meijer

Felix, hoe is dit programma eigenlijk ontstaan?

Het idee was, om midden in ons jubileumjaar een luchtig, feestelijk concert te organiseren. De datum stond al vast toen we beseften dat 21 juni de langste dag is. Toen dat kwartje eenmaal viel, was het een kleine stap naar het thema 'midzomernacht'. Er is heel veel prachtige muziek gemaakt rond dit onderwerp, dus het bood meer dan genoeg aanknopingspunten. Vooral in Noord-Europese landen is het een belangrijk feest. In Zweden, Finland en Estland wordt midzomeravond nog altijd beschouwd als het grootste feest van het jaar, een feest voor alle leeftijden, maar ook Engeland heeft een oude traditie.

Wat is het eigenlijk voor feest?

Het is al een oud gebruik om de langste dag te vieren. In alle noordelijke landen komt dit feest voor, in ieder land onder een andere naam, waarbij vreugdevuren worden ontstoken, als bescherming tegen de hierna weer oprukkende duisternis. Stonehenge in Zuid-Engeland is vermoedelijk ook opgericht om de zomerse zonnewende te vieren.

Er worden magische krachten toegeschreven aan midzomernacht. Het is de tijd om geneeskrachtige planten te plukken: na de eerste uitbundige groei in het voorjaar maakt de natuur in deze periode een nieuwe groeispurt door. Een late uitloper van een boom of struik wordt ook wel 'Sint-Janslot' genoemd, wat verwijst naar de feestdag gewijd aan de geboorte van Johannes de Doper. In de loop der tijd is het aanvankelijk 'heidense' midzomerfeest namelijk verchristelijkt en gekoppeld aan Sint-Jan op 24 juni, wat dus valt kort na de langste dag.

Iets dergelijks gebeurde ook met de tegenhanger, midwinter, die versmolt met kerstnacht (24 december), wanneer de geboorte van Jezus wordt gevierd. Johannes is vaak gezien als de voorloper, aankondiger van Jezus. En zo markeert midzomer ook de komst van midwinter. Beide feesten – zowel in de oude als in de christelijke variant – zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Ik hoor het al, er komt nog wel eens een concert rond het thema 'midwinter'! Maar zijn het dan heel religieuze liederen?

Nee, integendeel. Ze gaan wel vaak over Jaani/Jāni/Jone, allemaal varianten op de naam Jan, maar dan zie je vooral verzonden verhalen over Johannes' jeugd, of over zijn paard (in *Jaani laulud*). De Bijbelse figuur speelt nauwelijks een rol. De Baltische staten werden ook pas laat gekerstend, dus daar is de volkstraditie nog heel sterk. De liederen bezingen

vooral het feest zelf of de sfeer van een zomernacht in het uitgestrekte noordelijke landschap. Maar het is niet alleen maar vrolijke huppelmuziek. Je voelt ook duidelijk hoezeer er in de lange donkere maanden is uitgekeken naar het licht, en hoezeer men weer opziet tegen de donkere maanden.

Hoe heb je een keuze kunnen maken uit al die muziek?

Ik wilde heel graag *Jaani laulud* van Tormis een keer uitvoeren, een van zijn beste composities. *Jaani laulud* combineert Sint-Jansliederen uit diverse regio's van Estland. Deze basale, korte melodieën heeft Tormis zo ingenieus bewerkt dat het blijft boeien. Er gebeurt steeds weer iets anders! *Jaani laulud* was dus de basis, waar ik andere muziek bij heb gezocht, zodat er een goede afwisseling ontstaat. Sommige werken kende ik al, maar de Letse liederen heb ik er speciaal bij gezocht en de Litouwse heb ik zelf uitgeschreven van YouTube.

Vertel eens wat over de rest van het programma?

We beginnen met de vrolijke *Midsummer Song* van de Britse componist Frederick Delius. Hij was gegrepen door de natuur in Scandinavië en heeft – misschien daarom? – veel composities aan (mid)zomer gewijd, maar bij hem gaat het meer om de sfeer dan om het feest zelf. Zijn volgende twee stukken hebben helemaal geen tekst en zijn één grote sfeertekening van de zomernacht.

Dan hebben we een groepje in het Zweeds. Rautavaara en Fougstedt waren Finnen, maar voor deze composities hebben zij Zweedse teksten gebruikt – Zweeds is een gangbare taal in Finland, dat lang is overheerst door Zweden. Rautavaara beschrijft de ontmoeting van twee geliefden tijdens een nachtelijke dans. De stukken van Fougstedt en Wikander gaan zijdelings over het midzomerfeest. Het zijn meer natuurbeschrijvingen, met referenties aan de 'sommardans' en 'sommarmusik'.

Er is ook een blokje met liederen van de Letse componisten Plakidis en Maskats. Plakidis heeft diverse Sint-Jansliederen geschreven. Deze is leuk omdat het een soort medley is: hij heeft allemaal losse stukjes volkspoëzie aan elkaar geplakt, dat kun je duidelijk horen. Verder doen wij het deel dat gaat over de zomer uit Maskats' *Concert voor koor*, dat de vier seizoenen behandelt. Om achter de betekenis van de teksten te komen heb ik contact gezocht met de muzikuitgever in Riga. Bij *Zāļu vakars* zie je duidelijk die omslag van genieten van het zomerse weer naar het terugtrekken in de duisternis.

Foto: Maasaak, Fragment, Creative Commons Attribution-Share Alike 4.0 International.
Beginnend Sint-Jansvuur aan de noordkust van Estland, op 23 juni een paar jaar geleden

We zingen ook twee *Joninių sutartinės*: Litouwse volksliederen die horen bij Sint-Jan. Het is bijzonder dat ze in Litouwen al heel vroeg meerstemmig zongen en ook al met dissonanten werkten. Bij het lied *Kupolijyte* wordt tweestemmig gezongen, maar dan met afstand van een seconde tussen de twee stemmen, waardoor het lekker wringt. Dit lied wordt begeleid door vijf spelers op *skudučiai*, typische Litouwse fluitjes die elk één enkele toon kunnen voortbrengen. Het tweede volkslied is een canon, maar door de rusten ontstaat er veel afwisseling.

Een skudutis: de f

Je hebt ook weer een intermezzo geprogrammeerd. Wat is dat voor een instrument, de kanklės?

De kanklės is een soort tafelluit of citer die veel wordt gebruikt in de Litouwse volksmuziek. Door het plukken van de snaren ontstaat een prachtig geluid dat meditatief kan werken. Het is trouwens leuk om de soliste, Kristina Kuprytė, te googelen. Zij is een beroemdheid in Litouwen – ze was finalist bij *Lithuania's got talent!* In dit intermezzo speelt zij vier stukken, waarvan één een eigen compositie is.

Maar even terug naar de zangers: die zingen dus in vijf talen? We weten dat jij een talenknobbel hebt, maar was dit voor hen niet lastig?

Ja, het duurt wel wat langer voordat iedereen de tekst bij de noten kan uitspreken. Maar het koor is al wel wat gewend. We hebben al vaker dit soort programma's uitgevoerd, bijvoorbeeld met werk uit de Baltische staten en de Kaukasus. Volgens mij heeft men er ook wel lol in om sommige rare klanken te produceren. Let bijvoorbeeld op de *õ* in het Ests, een soort keelklank 'uhr', zoals je die ook hoort in het Amerikaanse woord *bird*. Maar over het algemeen zijn de stukken, waar veel volksmuziek in doorklinkt, heel goed zingbaar. En hopelijk een genot voor het oor!

PROGRAMMA

Frederick Delius – Midsummer Song (Midzomerlied)

On midsummer day
we'll dance and we'll play
and we'll wander and stray
through the woods,
la la.

We'll dance and we'll kiss
whilst it's youth, love and bliss
and the night is not far away,
heig-ho!

Tekst: Frederick Delius

Op midzomerdag
zullen we dansen en spelen
en we struinen en zwerven
door de bossen,
la la.

We dansen en kussen,
want het gaat over jeugd, liefde en geluk
en de nacht is niet ver weg,
hoezee!

- Two Songs to be Sung of a Summer Night on the Water (Twee liederen om te zingen over een zomernacht op het water)

Geen tekst

Einojuhani Rautavaara – Sommarnatten (Zomernacht)

Dansen gick på bron,
ljus var natten.
Ant han dansa med mig,
ant han vandra med mig,
ant han ville ändå inte ha mig.
Dansen gick på bron,
ljus var natten.
Forsens skum flöt bort
på älvens vatten.
Sommaren sjöng i blodet,
varm var natten,
stjärnorna tändes över vatten,
i sommarnatten.
Åren gingo i långdans,
minnen gingo i ringdans,
sist blev sommarro
för den som långtat.

Tekst: Ernst Viktor Knappe

Er werd gedanst op de brug
en de nacht was helder.
Zou hij met mij willen dansen,
met mij willen struinen,
of wil hij mij helemaal niet hebben?
Er werd gedanst op de brug
en de nacht was helder.
De rivier kolkte
met wit schuim van de stroom.
Het zomergezang verwarmde het bloed,
de nacht was warm,
sterren blonken boven het water
in de zomernacht.
Het jaar verdween in de reidans,
de herinnering vervaagde in de danskring,
en voor haar die verlangde
kwam er zomerrust.

Nils-Erik Fougstedt – Sommarsvit (Zomersuite)

Adantino

En ljus ung björk och en sollyst äng,
som är blomöversvämmad och blond.
En lärkas visa på silversträng
mot en solhimmels lysande fond.

Ett lättfint fladder av fjärilspår
som hör till ängarnas värld,
och brus av guldgula bin som far
på honungssamlarefärd.

Tag in alla färger, allt ljus i din själ,
tag trädssus och fågelskrik,
då blir du bländad av bilders spel
och bräddad av sommarmusik!

Adagio

Blå hav täckt av glittrande prickar!
Blå rymd som är genomskinlig och vid!
Fördrömd i ert ljusdjup jag blickar
och minns varken rum eller tid.

Det finns ingen vind, inga vågor.
Allt vilar i skimrande dag.
Blott vid synranden, långt ligger öar
av moln som en sagoarkipelag.

All nöd löses upp i ett skimmer.
Min sorg är ej längre min vill jag tro.
Det finns bara ett jag förnimmer.
Blå stillhet som sluter mig in i sin ro.

Scherzo

Snabbt och lätt går unga steg
i skymningen på lummig väg
till sommardans i rians tomma rum.
Släckt är varje blomsterbloss,
men doften sveper över oss
från stark viol och söt trifolium.

Een heldere jonge berk en een zonnige vlakke,
overstroemd met bloemen en goudblond.
Het gezang van een leeuwerik op een zilverkleurige
snaar tegen de schitterende achtergrond van de
zonnehemel.

Een delicaat gefladder van een vlinderpaar,
dat behoort tot de wereld van de weiden,
en gezoem van goudgele bijen die op
honingzoektocht gaan.

Neem alle kleuren in je op, en alle licht in je ziel,
de zuchtende bomen en de roepende vogels
en je zult verblind worden door het beeldenspel
en vervuld van zomermuziek!

Blauwe zee bedekt met glimmende parels!
Blauwe lucht, doorzichtig en wijd uitgestrekt!
Dromerig kijk ik in je lichte diepte
en ik herinner mij ruimte noch tijd.

Er is geen wind, er zijn geen golven.
Alles rust in de schitterende dag.
Alleen bij de einder, ver weg liggen eilanden
van wolken als een archipel van sago.

Alle nood is opgelost in heiligheid.
Mijn verdriet is niet meer het mijne, zo wil ik geloven.
Er is nog maar één ding dat ik waarneem.
De blauwe stilte heeft mij in haar rust opgenomen.

Snel en licht gaat de tred van de jongelingen
in de schemer van een pad vol bladeren
naar de zomerdans in een verlaten schuur.
Alle bloementoortsen zijn uit,
maar de geur waart nog om ons heen
van sterke viooltjes en zoete klaver.

Månen mellan träden ställd
är eggande som vin och eld
för två som inte mötts på många dar.
Dragspel fört av näve hård
ger breda granna durackord
ur gamla låtar kända för envar.

Sommardans hör sommarn till
som björkens sus och lärkans drill
som himlans blå och vallmons röda glans!
Snabbt och lätt har unga steg
i faders tid gått samma väg
till böljande och brokig sommardans.

Tekst: Karin Mandelstam

David Wikander – Kung Liljekonvalje (Koning van de lelietjes-van-dalen)

Kung Liljekonvalje av dungen,
kung Liljekonvalje är vit som snö,
nu sörjer unga kungen
prinsessan Liljekonvaljemö.

Kung Liljekonvalje han sänker
sitt sorgsna huvud så tungt och vekt,
och silverhjälmens blänker
i sommarskymningen blekt.

Kring bärens spindelvävar
från rökelsekaren med blomsterstoff
en virak sakta svävar,
all skogen är full av doft.

Från björkens gungande krona,
från vindens vaggande gröna hus
små sorgevisor tona,
all skogen är uppfylld av sus.

Det susar ett bud genom dällden
om kungssorg bland viskande blad,
i skogens vida vålden
från liljekonvaljernas huvudstad.

Tekst: Gustaf Fröding

De maan is helder tussen de bomen
verdovend als wijn of vuur
voor twee die elkaar lang niet hebben gezien.
Akkoordenspel door ruwe handen
brengt mooie brede majeurekkoorden
uit oude liedjes die iedereen kent.

Zomerdans hoort bij de zomer, zoals
de zucht van de berk en het slaan van de leeuwerik,
zoals het blauw van de hemel en het karmozijn
van de klapproos. Snel en licht gaat de tred van de
jongelingen in oude tijden liep men hetzelfde pad
op het bonkige ritme van de zomerdans.

De koning van de lelietjes-van-dalen uit het bos,
de koning van de lelietjes-van-dalen is wit als sneeuw,
de koning treurt om de dood van
het prinsesje van de lelietjes-van-dalen.

De koning van de lelietjes-van-dalen buigt
zijn verdrietige hoofd, zo zwaar en zwak,
en zijn blinkende zilveren helm
licht op in de zomeravondschemer.

Rond het spinrag om de baar,
uit de wierookvaten bij het bloemenlichaam,
kringelt zachtjes wierook omhoog,
het hele bos ruikt ernaar.

Vanuit de schommelende kruin van de berk
vanuit het wuivende groene huis van de wind,
klinken verdrietige liedjes,
het hele bos suizelt ervan.

In de vallei wordt een bericht doorgefluisterd
over het verdriet van de koning, van blad naar blad,
in het weidse rijk van het bos
vanuit de hoofdstad van de lelietjes-van-dalen.

©2009 Cappella Gabrieli

INTERMEZZO

Jonas Švedas – Saulės Ašarėlės (Zonnedauw)

– Grūdėtasis Erškėtrožė (Egelantier)

Audrius Bružas – Ežeras (Het meer)

Kristina Kuprytė – Lakštingala (Nachtegaal)

Pēteris Plakidis – Vasaras vidus dziesmiņa (Klein midzomerliedje)

Pilna sirds ezeram, upe ārā tek.
Un uz tumsu necerī, visi kalni deg.
Sveķainu sakārņu skaudība svilst.
Zem sirds papardei pumpuriņš silst.
Āūū, bur, bur, bur...

Nīcā un Raganā un visur kur
debesīs raganas ziemeļblāz mu bur.
Un no tāсно daislā večiem ir kauns.
Kā zem sirmas kode ļas dzīvot var tik jauns?
Līgo!*

Vecenēm pēdēj's pār's caur sirdi iet–
baltbaltā pēdējā paparde zied.
Pipars tev un mēles! Ne tuvu vēl–
kamēr spēlman's spēlēs,
tikmēr asin's spēlēšies.

Dzinn, dam, dam, dam

Tekst: Ojārs Vācietis

Het meer is vol en de rivier stroomt overvloedig.
Hoop nu niet op duisternis, het hele land vlamt.
Diep in de lindeboom gloeit jaloëzie.
In het hart van het bos komen varenknoppen uit.
Au, brr, brr, brr...

Heksen toveren met vuur in hun ogen,
overal bliksemschichten tevoorschijn.
Oude mannen schamen zich voor hun schoonheid.
Onder de grijze stapels wol kan niet getemd worden.
Ligo!*

Zie de harten van oude koppels weer jong stralen,
witter dan wit is de laatbloeiende varen.
Wie dit in gevaar brengt, wil ik hier niet hebben!
Wanneer de speelman speelt,
draai ik mijn duimen.

Dzjng-da-ram-dam

* 'Ligo!': uitroep die in het Lets de vreugde over
het midzomerfeest uitdrukt, en ook de naam
van het feest is.

Arturs Maskats – Twee delen uit Concert voor koor

Interlūdija

Jānīts nāca pārgads kārtu savus bērņus
apraudzīt. Vai ēduši, vai dzēruši
– vai Jānītī daudzināj?

Tekst: Trad.

Tussenzang

Sint-Jan heeft het jaar door de kinderen
bezocht: heb je wel gegeten en gedronken
– of heeft Sint-Jan je gebeten?

Zāļu vakars

Ir zāļu, zāļu vakars,
vakars lēnprātīgs un svinīgs, zāļu vakars.
Un vēlū augsta saule,
pār bāreņu un mātes meitu pierēm, pār
vedeklu un māršu gaišām, gaišām pierēm.

Drīz saule griezīsies, drīz griezīsies uz labu.
Nāks agri, agri nāks krēsla mājās un arājs
soljiem, soljiem smagiem.
Un Tole, kūtiņā siltā sapņos par zelta
ragiem.

Degs māte skalu un guni degs,
un zvejnieks vairs neies jūrā!
Palagi, diviļi un cimdi locīsies māsai pūrā,
kaimiņos kāzas svinēs kā nu varēs un spēš.

Vakaros bērni mīklas minēs,
varbūt ka atminēs.
Ir zāļu vakars lēnprātīgs un svinīgs, zāļu
vakars, un vēlū augsta saule.

Tekst: Trad./Māra Zālīte

Volksliederen – Joninių sutartinės (Sint-Jansliederen)

Kupolijyte

Kupolio rože, kupolijyte,
Kupolio rože, o kur buvai, Jonai?
Kupolio rože, o kur užtrukai?
Kupolio rože, rugelių lauke.
Kupolio rože, o ką dirbai, Jonai?
Kupolio rože, kupolius roviau.
Kupolio rože, glabelius kroviau.
Kupolio rože, o kur buvai, Jonai?
Kupolio rože, turgely buvau.
Kupolio rože, ką pirkai, Jonai?
Kupolio rože, dūdelę, ponai.
Kupolio rože, nemoku, ponai.

Tekst: Trad.

Midzomeravond

Het is de midzomernacht.
Kalm en feestelijk en laat in de avond
is de zon nog op.
Zij schijnt over de lichte hoofden van alle kinderen,
families en wezen.

Al snel zal de zon wegdraaien en wel voorgoed,
zal de schemer over alle huizen vallen,
komen arbeiders 's avonds met zware voeten thuis.
En een koe in de warme stal zal dromen van
gouden horens.

De moeder zal een vuur aansteken in de haard,
en de visser zal niet langer naar zee gaan.
Handdoeken en lakens worden gevouwen voor
de zuster wanneer die zal trouwen in het huis
van de burens.

De kinderen proberen 's avonds een puzzel te
maken en misschien zullen ze wel braaf zijn.
Nu is het de midzomernacht. Kalm en feestelijk
en laat in de avond is de zon nog op.

Zwartkoren jij liefste

Zwartkoren jij roos, zwartkoren jij liefste.
... , o waar ben je geweest, Jan?
... , waarom duurde het zo lang?
... , in het roggeveld.
... , o wat heb je gezwogen, Jan?
... , ik was zwartkoren aan het wieden.
... , hele armladingen vol.
... , o waar was je, Jan?
... , op de markt was ik.
... , wat heb je gekocht, Jan?
... , een pijp, meneer.
... , speel dan voor me, Jan.
... , dat kan ik niet, heer.

Kūkal rože ratilio

Kūkal rože ratilio, kas laukeliu vaikščioja?
Lioj tūta!
Kūkal rože ratilio, vaikšto jaunas bernalis.
Kūkal rože ratilio, è ko anas ieškaja?
Kūkal rože ratilio, ieško jaunas panelas,
Kūkal rože ratilio, ir sustiko panelį,
Kūkal rože ratilio. grėbiant žalių šienalį,
Kūkal rože ratilio, padėk, dieve, panelai.
Tekst: Trad.

Veljo Tormis – Jaanilaulud (Jansliederen)

1. Kutse Jaanitulele I (Peetri)

Tulge jaanista tulele,
Jaanike, Jaaniste.
Jaanitulda oldemaie!
Tuluk ulgub oonettesse,
säde kargab katuksesse,
kübemed küla vahele.

2. Kutse Jaanitulele II (Kolga-Jaani)

Tulge jaaniku tulele,
Jaaniku, Jaaniku.
Tulge tulda oidemaie
karga krige kaitsemaie!
Kes ei tule jaaniku tulele,
ssagu mardini magama,
ristipäini ringutama!
Tulge jaaniku tulele,
tooge ouida tulessagi!
Kes ei tule jaaniku tulele,
jõuluss püürgu teise külje,
teisess jõuluss teise külje!

Bolderik, roosje, draai rond

Bolderik, roosje, draai rond, wie loopt daarbuiten?
Ladida!
... , daar loopt een jonge jongen.
... , en wat zoekt hij daar?
... , hij kijkt uit naar een jong meisje,
... , en, kijk, daar heeft er een gevonden!
... , ze was het groene hooi aan het snijden.
... , God zegene je, meisje!

1. Oproep voor het Sint-Jansvuur I (uit de regio Peetri, Midden-Estland)

Kom naar het Sint-Jansvuur,
Jannetje, Jantje.
Kom die dag en rakel het vuur op!
Vlammen zieden de huizen binnen
sintels springen de daken op,
smeulende as op de dorpswegen.

2. Oproep voor het Sint-Jansvuur II (uit de regio Kolga-Jaani, Midden-Estland)

Kom naar het Sint-Jansvuur,
Jannetje, Jannetje.
Kom die dag en rakel het vuur op,
snel, wees snel en kastijd de vlammen!
Want alwie niet komt naar dit stoere vuur,
moge die slapen tot Sint-Maarten,
treuzelen tot aan hemelvaart!
Kom naar het stoere Sint-Jansvuur,
kom met spaanders, neem spaanders mee.
Want alwie niet komt naar dit stoere vuur,
moge die de ene kant oprollen tot kerstmis
en dan de andere kant op tot aan de volgende kerst!

3. Ei ole püssil püütav (Peetri)

Siis tulid naesed nalja pärast,
Jaanike, Jaaniste.
Neiud lahke laulu pärast.
Neiud kiiksid kiige peale,
neiud kiiksid pärjad läiksid.
Mehed aga vaatsid alla metsa,
poisikesed ala puude.
Oleks püssi, püüaks neidu,
oleks noota, nõuaks neidu,
oleks võrku, võtaks kinni!
Siis mina mõistsin, vasta kostsin!
'Ma pole püssil püüetava,
ega noodal nõuetava,
võrgul kinni võetava!
Unt on püssil püüetava,
kala noodal nõuetava
võrgul kinni võetava!'

4. Miks Jaani oodatakse (Karksi)

Mistes Jaani oodetesse,
Jaanika, Jaani,
Jaanil kahja kannetesse?
Sestep Jaani oodetesse,
et oo nii ärjä ädätse,
piimälemmä pindejennä.
Tule, Jaani, päästä,
päästä nii ärjä ädästä,
piimälemmä pindejestä!
Sestep Jaani oodetesse!

3. Niet met een geweer te vangen (uit de regio Peetri, Midden-Estland)

Vrouwen kwamen om plezier te maken,
Jannetje, Jantje.
Meisjes kwamen om prachtig te zingen.
Zwaaiende meisjes, lieflijk schommelend,
schommelende meisjes met stralende slingers.
Mannen kijken ongegeneerd vanuit de bossen,
jongetjes vanonder de boomtoppen.
Met een geweer zou ik een meisje pakken,
met een fuik zou ik er één vangen.
met een visnet zou ik haar zeker krijgen!
Ik had het door en antwoordde:
'Geen geweer zal mij ooit raken,
geen fuik zal mij ooit vangen,
geen net mij ooit strikken!
Met een geweer vang je een wolf,
met een fuik vang je paling,
met een visnet een vis!'

4. Waarom er zo op Sint-Jan wordt gewacht (uit de regio Karksi, Zuid-Estland)

Waarom wordt er zo lang op Sint-Jan gewacht,
Jannetje, onze Jan,
waarom wordt Sint-Jan geofferd?
Hierom wordt er zo lang op Sint-Jan gewacht:
omdat de ossen pijn hebben,
omdat de melkkoe bang is.
Kom, Sint-Jan, kom en red hen,
kom en behoed onze os voor pijn,
onze melkkoe voor angst!
Hierom wordt er zo lang op Sint-Jan gewacht!

5. Jaani hobu (Kolga-Jaani)

Jaani oli tarka poisikene,
Jaaniko, Jaaniko,
tegi tulesta obese,
tulesöest silmakese,
ölekõrrest kõrvakese,
linaluiest leeris laka,
kasteeinast väänis kbjad.
Jaanikene, poisikene
kui läed sõitu sõitemaie
Nöö! Nöö! Sõitu, sõitu!
ehitä oma obene,
pea tal pane pandelisse,
silmad siidituttidesse!
Sõitu, sõitu, sõitu, sõitu!
Jaanikene, poisikene,
tule siis jaaniku tulele,
siidineidu süle'essa,
kallis neidu kaendelassa!

6. Tulesõnad (Kuusalu)

Kas tunned tule sanuja,
taiad rauva tarbe'eida?
Tuli on tumma, raud on valju
ei tuli minu poleda.
Mina tule tuttavane,
ei suitsu minu sureda.
Mina suitsu sugulane,
ei vesi minu ubuda.
Mina vie vennapoiga.
Tuli ei polda tuttavada,
vesi ei vendada ubuda,
raud ei raiu langusida.
Tuleb kui tule vahingu,
tulgu siis tule isändä,
tulgu siis tule emändä,
tulgu tulda voitemaie,
valgija valatamaie!

5. Sint-Jans hengst (uit de regio Kolga-Jaani, Midden-Estland)

Jan was een slim klein jochie,
Janneman, Janneman,
maakte zelf uit vuur een hengst,
als ogen nam hij twee vonken,
de oren waren van stro gemaakt,
uit vlas spon hij de manen,
gebogen graspollen werden de hoeven.
Janneman, kleine vent,
als jij je hengst voor een rit bestijgt,
Hu, hu! Hortsik, rijden!
tuig dan je paard zo mooi mogelijk op,
zijn hoofd met zilveren tuig,
en zijden oogkleppen!
Hortsik, hortsik, hortsik, hortsik!
Janneman, kleine vent,
kom dan naar het midzomervuur,
met op je knie een schone jonkvrouw,
in je armen je mooie geliefde!

6. Vuurspreuken (uit de regio Kuusalu, vlak bij Tallinn)

Kun je de spreuken voor het vuur uitspreken,
de woorden voor het ijzer?
Het vuur is gewelddadig, het ijzer is wreed
geen vuur zal mij verbranden.
Ik ben de beste vriend van het vuur,
geen rook zal mij verstikken.
Ik ben naaste verwant van de rook,
geen water zal mij verdrinken.
Ik ben de liefste neef van het water.
Het vuur zal zijn kameraad niet verbranden,
het water zijn neef nooit verdrinken,
het ijzer zal nooit zijn schoonfamilie aanvallen.
Als vuurvlammen grote schade mochten brengen,
laat dan de meester van het vuur maar komen,
de heerseres over het vuur voor mij verschijnen,
laat hen de razernij van het vuur overwinnen,
ons beschermen tegen de woeste vlammen!

7. Jaanilaul (Hargla)

Läämi vällä Jaani kaima,
Jaani, Jaani,
kas om Jaanil kahhar pää,
Jaani,
sis omma kesvä keerulidse,
kaara katsökandilidse.
Jaan tull' põldu müüdä,
Jaani, Jaanika,
kõõde kullast kondu müüdä,
Jaanika,
ligi tõie liiaõnne,
kaasa tõie karjaõnne.
Jaan tõi pikka piimäpütü,
madaligu vöiupuñña,
rüä tõie rüügä,
kaara tõie kaindlõn.
Läämi vällä Jaani kaima,
Jaani, Jaanika,
kas om Jaanil kahhar pää,
Jaani, Jaanika,
sis omma kesvä keerulidse,
kaara katsökandilidse,
Jaani, Jaanika,
Jaanika!

Tekst: Trad.

7. Sint-Janslied (uit de regio Hargla, Zuidoost-Estland)

*Naar buiten, kijk naar Sint-Jan,
onze Jan, onze Jan.
Wat heeft Jantje ruige haren,
onze Jan.
Dan zal de gerst warrig groeien,
de haver zal springerig opkomen.
Sint-Jan kwam over de akkers,
onze Jan, Jannetje,
liep langs het gouden braakland,
Jannetje,
bracht een groot fortuin mee,
voor de kudde bracht hij voorspoed,
melk in emmers, loeivol,
boter in baren, loeizwaar,
armen vol rogge bracht hij,
overvloedig gebiesde haver.
Naar buiten, kijk naar Sint-Jan
onze Jan, Jannetje.
Wat heeft Jantje ruige haren,
onze Jan, Jannetje.
Dan zal de gerst warrig groeien,
de haver zal springerig opkomen,
onze Jan, Jannetje,
Jannetje!*

TOT SLOT

Volgende concerten

In 2019 bestaat de Amsterdamse Cantorij zestig jaar. Wij vieren dit met drie concerten die de veelzijdigheid van het koor goed illustreren. In het vroege voorjaar klonk het ruimtelijke en tijdloze programma *Harmonie der Sferen* en na het *Midzomerfeest* van dit weekend, richt de Cantorij zich op de *Mariavespers* van Claudio Monteverdi. Op 30 november voeren we deze uit in de Noorderkerk in Amsterdam, en op 1 december in de Dorpskerk in Abcoude. Meer informatie vindt u op de aparte flyer.

Comité van aanbeveling van de Amsterdamse Cantorij

Sjoerd van den Berg
Hans van den Boom
Ton Koopman
Lucia Meeuwssen
Wim Straesser

Met dank aan

Gijs Mathijs Ontwerpers, www.gijsmathijs.nl
Donateurs van de Amsterdamse Cantorij

Donateur worden

Vindt u de Amsterdamse Cantorij een waardevol koor? Uw steun is welkom!
Voor € 40 (de basisdonatie) krijgt u:
Regelmatig informatie over onze concerten
Gereserveerde, goede plaatsen bij de concerten
Toegangskaarten tegen gereduceerd tarief

ZING MEE

De Amsterdamse Cantorij is op zoek naar een (hoge) tenor. Heb je interesse? Mail naar info@amsterdamsecantorij.nl of neem contact op met onze voorzitter Margriet Rienks, 06-22060838.

www.amsterdamsecantorij.nl

